

Előfizetési árak:

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Negyedévre „ 2.50
Egy hóra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Főpiac, a városháza
szemben.

Hirdetések a legmér-
sekeltebb árszámítás
mellett.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

A szabadelvü párt szerve- kedése a vidéken.

Budapest, április 29.

Annak feltétlen szükséges voltát, hogy a szabadelvü pártot minden vidéki központban a nem nélkülözhető legnagyobb erélylyel s rendszeresen, állandóan szervezni kell és a hol ez a szervezet megvan, ott annak tökéletesítése okvetlen szükséges, azt már régóta minden szabadelvü magyar honpolgár legsürgősebb, halaszthatlan kötelességeként jelöltük meg. Az utóbbi időkben kitűnt az a tény is, hogy a nemcsak az egyházpolitikai kérdésekben, hanem állami és gazdasági ügyekben is önfeláldozó szorgalommal buzgólkodó hazafias sajtó a szabadelvü párt állandó szervezkedésének kérdésében sokkal inkább előtérbe lépett, mint a fővárosi sajtó legtöbb közege, a melyek a szabadelvü párt jövő sikerei érdekében halaszthatlan és legfontosabb ügyekben sajnálatra méltó módon a közönyös várakozás és a minden esetre veszedelmes tételetség álláspontjára helyezkedtek.

Konstatálhatjuk, hogy sürgős szükségességére vonatkozólag annak, hogy a szabadelvü pártot minden vidéki központban, minden városban, illetve minden az illető választókerületre nézve fontos községben állandóan szervezni kell, véleményünk és ismételt felhívásunk teljes összhangban van nemcsak elvileg, hanem a gyakorlati reformatori működés szempontjából is azon államférfiak véleményével, a kik irányadók a szabadelvü párt vezetésére.

A szabadelvü pártnak ez az állandó szervezkedése, a melynek az országgyűlési, megyei és községi választások idején kívül is permánens és gyakorlatiasan működő jelleget kell adni és ezt fenn is tartani, mindenekelőtt azokban a vidéki városokban és választókerületekben szükséges, a melyekben a különböző nemzetiségek a magyar politikai intelligencia által való vezetésre vannak utalva.

A néppárt iparszerűleg üzött politikai ámitásával szemben a magyar liberálisoknak nem szabad tovább várniok e kötelességük teljesítésével.

P. C.

— **Belföldi hírek.** (A *prezumpatív trónörökös házassága.*) Egy bécsi hétfői újság szerint a bécsi udvari körök élénken foglalkoznak azzal a tervvel, hogy Estei Ferecz Ferdinánd királyi herceget összeházasítják Mercedes kir. hercegnéasszonnyal, a spanyol régens-királyné legidősebb leányával. E tervet állítólag az elhunyt Albrecht kir. herceg is támogatta. — (A *recepczió a főrendeknél.*) A vallás szabadgyakorlatáról és a zsidók recepcziójáról szóló törvényjavaslatok megérkeztek a főrendiház elnökségéhez. A főrendek a javaslatokat május

13. és 14. napjain fogják tárgyalni. — (A *képviselőház szünete.*) A képviselőház valószínűleg a jövő hó 15-én kezdi meg szeptember 15-ig tartó szünetét. — A miniszterelnök, — a mint kormánykörökben ki nyilatkozta, — még a szünet megkezdése előtt befogja terjeszteni a képviselőválasztási ügyekben a kuria általi bíraskodásról szóló törvényjavaslatot. — (A *pozsonyi szabadelvü párt megalakulása.*) A pozsony város szabadelvü párt Esterházy István volt főispán és Pozsony város díszpolgára elnöklése alatt vasárnap tartotta alakuló közgyűlését.

— **Külföldi hírek.** (A *szerbek köszönete.*) A szkupstina bizottsága már elkészítette a felirati javaslatot. Egy kormány-hivatalos indítványára egy új szakaszt vettek fel abba, a melyben a szkupstina köszönetét fejezi ki a királynak, Milán és Natália visszahonosításáért. — (A *legújabb pápai encziklika.*) A „Katholikus Autonomia“ megerősíti azt a hírt, hogy a pápa jelenleg encziklikán dolgozik, melynek tárgyát a keleti egyházaknak a római katolikus egyházzal való egyesítése képezi. A nevezett lap szerint az encziklika már júniusban megjelenik. — (A *holland regens-királynő házassága.*) A különböző demontik daczára a hollandusok azt hiszik, hogy a holland regens-királynő londoni utazása összefüggésben van az ifjú királynő házassági tervével. Mint komoly férj-jelölteket emlegetik az edinburgi herceget és a szász-koburg herceget. — (Mészárlás.) Kuba szigetén a függetlenségi forradalmárok a kormány egy csapatját, amely 300 főből állott, az utolsó emberig lemészárolták. — (Vasut Szibéria és Turkesztán közt.) Orosz kormánykörökben az az eszme merült fel, hogy Szibériát és Turkesztánt vasut által kössék össze. A vasutra nézve két vonalat hoztak javaslatba. — (Zavargások Formosa-szigetén.) Formosa-szigetén komoly zavargások vannak. A kínai katonák megölték tábornokaikat. A kormányzó testőrsége megtámadta a felkelőket és szétverte őket. A kormányzót azzal vádolják, hogy a katonák zsoldját elsikkasztotta. A kínai tüzőrség azzal fenyeget, hogy minden hajóra löni fog, amely Formosából ezüstöt vinne ki. A külföldiek helyzete válságos.

A diák-kongresszus.

Debreczen, ápril 30.

Alig három esztendeje még, hogy a magyar diákok kulturális, hazafias céloktól készletve egységes testületté, országos diákszövetséggé szervezkedtek. De e három esztendő múltja a magyar diákszövetségnek már is bővea tanúságot teszen arról, mikép a művek a magyar ifjúságot magába ölelő eme szervezetnek feladatai vannak, melyeknek teljesítése nemzeti érdek, hazafiúi kötelesség. Ezt tudja minden ember, a ki ismeri a közel mult eseményeit, a ki emlékezik — pedig ki ne emlékeznék — az oláh diákok magyar-ellenes izgatásaival szemben kifejtett eredményes küzdelemre.

Nincs rá semmi szükség, hogy Debreczen város művelt közönségének figyelmét ráirányítsassuk a magyar diákszövetség működésének, közelebb a debreczeni diákkongresszusnak kulturális fontosságára, jelentőségére. Nincs erre semmi szükség, hiszen városunk közönsége eddig is megtett, ezután is bizonynyal megteend mindent a kongresszus

ugy erkölcsi, mint anyagi sikere, fénye érdekében.

Meg is érdemli a magyar diákszövetség, hogy tanácskozásait figyelemmel kísérjük, ünnepeit mindnyájunk ünnepének tekintsük. És a diákkongresszusnak Debreczenben megtartását tulás nélkül, méltán mondhatjuk kiváló eseménynek városunk életében.

Olyan dolgok felett fog határozni ez a debreczeni kongresszus, amelyeknek mellőzése vagy elhanyagolása szegény volna a magyar tanuló ifjúságra.

Csak egy pár fontosabb tárgyat emelünk ki.

Ilyen a *magyar diákszövetségnek végleges szervezése.* Három esztendőt élt már a diákszövetség, s három éves életének szép története van, de az eddig tartott két kongresszuson szervezetét végleg megállapítani még nem lehetett. Nem lehetett, mert az akkori sürgős teendők nem engedték meg afelett határozgatni, hogy mikép határozzon, — akkor tenni kellett, gyorsan tenni. Már pedig az csak kétségtelen dolog, hogy egy lényeges célok megvalósítására létesült társaság szervezet nélkül nem existálhat. Ennek megállapítása lesz a debreczeni kongresszusnak egyik feladata.

De lesznek egyéb, hazafias feladatai is. A *honfoglalás ezredéves ünnepélyéből* a magyar diákságnak is ki kell venni a részét. Nagyon szomorú dolog volna, ha a magyar nemzet ezer éves európai életének ünnepéről épen azok maradnának távol, a kik a második évezred kezdetén lesznek hivatvák vezérszerepet vinni. Meg is ünnepli a magyar ifjúság a millenniumot; megünnepli ugy, hogy ünnepe a magyar nemzet iránti respectust Európa összes művelt nemzeteiben emeltesse. Meghívja *nemzetközi diákkongresszusra* az összes európai főiskolák küldötteit és bizonyítja előttük, bizonyítja ugy, hogy vén korukban sem felejtetik el, mikép ez a Magyarország nem egy darab Ázsia, ez a Duna-Tisza mentén lakó nép nem csikósoktól, betyárokból álló barbár csöcselék, de nagy, hatalmas, életerős kultur nemzet.

És ezt a nemzetközi diákkongresszust is a diákszövetség debreczeni gyűlése fogja előkészíteni.

Azonban a külföldi egyetemekre és akadémiákra vonatkozólag még más tekintetben is kell a magyar diákszövetségnek intézkednie. A külföldi egyetemeken számos magyar ifju szívja magába a tudomány mézét. De mily elhagyatott állapotban vannak ezek a szegény idegenben élő magyar diákok! Az u. n. testvér-nemzetiségeknek jóindulatu ismertetésekkel sikerült bennünket magyartokat a külföld előtt ny eláztatni, hogy szívesebben fogadnak egy shingalézt, vagy egy hotentottát, — mert hiszen annak szabad vadnak lenni, de mi Európában laknánk s mégis merészkedünk, gyarló hitük szerint, barbárnak maradni. — Tanácstalanul, rossz szemmel nézve áll a magyar diák, a ki európai vad léttére bátorodik az európai műveltek közé tolakodni. Ennek a szomorú állapotoknak megszüntetésére szándékozik a magyar diákszövetség létesíteni a *diák-konzulátusokat*, melyeknek feladata lesz egyrészt a külföldi egyetemre lépő magyar ifjakat tanácssal, utmutatással ellátni, másrészt előadhatni, hogy a külföldi kollegák tekintsék a magyar ifjakat is legalább annyira művelt nemzet tagjainak, mint teszem azt romáa testvéreinket.

Ezt is a debreczeni diákkongresszus csinálja meg.

És csinál még sok más dolgot. Sürgetni fogja a véderő törvény revízióját, az ünérzet hangján kívánva, hogy tagjai, a szellemi munkának élő, a művelt magyar diákok ne köteleztessenek az irni-olyvasni tudatlan bojtárok egy részével egyenlően két évi tényleges szolgálatra. Segíteni fog a szűkölködő tanulókon, megbeszélve a mensa akadémiák fontos és nemes ügyét; hozzálát, hogy valahára anyagi javak nélkül is szabadon szerzhesse meg bárki magának a tudományok ismeretét.

Aztán lesznek jókedvű mulatozások is. Kell is, hogy legyenek. Csak hadd csináljanak a tanácskozásban kifáradt diákok „magnum áldomás“-t. A tehetség kiviláglik a zöld asztalnál, de a character jobban megismerhető a fehér asztal mellett. És szükség van arra, hogy a jövő század vezéremberei — mert hiszen hol keressük ezeket, ha nem a tudományszomjas ifjuság jelesei között — jól megismerjék egymás characterét.

A magyar diákszövetség debreczeni kongresszusa bizonyára sokáig fog élni a magyar diákok en zezetében.

Nemcsak azért, mert Debreczen városnak és közönségének áldozatkészségéből ezek a tanuló ifjak itt is tanulnak valamit: tanulnak az igaz magyarságnak székhelyén példás magyar vendégszeretetet.

De felejtethetetlen lesz azért is, mert a magyar diákok Debreczenben, hol oly sok történelmi nevezetességű határozat hozott már, nem egy olyan határozatot alkotnak, mely az ő testületük történetében fényes betűkkel lesz megörökítve.

Derék, hecsületes munkára jönnek ezek a diákok Debreczenbe.

Ünnepeljük ötet!

—nb.—

A fogorvosnál.

Egy ur megy föl a lépcsőn, egyik tenyeyerét arczához szorítva. Csenget, kinyitják az ajtót. Belép a szalomba.

Lassanként észreveszi, hogy fogfájása csillapulni kezd. Ujjával a szájába nyul, megtapogatja a beteg fogat. Aztán meglehetősen mosolyog, veszi a kalapját és botját s menni akar. Épen abban a perczben nyílik a másik ajtó s a fogorvos jó elébe.

A fogorvos: Jó napot kívánok, tessék besétálni . . .

A fogfájós ur, elsápadva: Ez mégis furcsa . . . Köszönöm, nincs semmi bajom, nincs semmi baja a fogaimnak . . .

— Azt majd én fogom megmondani . . . tessék csak helyet foglalni.

— Köszönöm.

— És most nyissa ki jól a száját, kérem . . . egészen! (A fogait nézegeti.) Oh! . . . oh! . . . ez a fog már egészen oda van . . . ezt ki kell húzni.

— Gondolja! (Főlegyenesedik.)

— Határozottan . . . ha ott hagyjuk, a többi is elromlik . . . Tamaszsa csak hátra a fejét, mindjárt megleszünk, ha úgy tetszik.

— Istenem, ez borzasztó!

Nagy csend.

— Ne féljen semmit . . .

— Jaj! . . .

— Itt van . . . (átnyújtja a kihuzott fogat), vallja be, hogy nem fájt!

— Mivel tartozom, kérem?

— Két forinttal.

— Csak két forint? Hiszen ez igazán ingyen foghuzás!

— (Nevetve.) Az a fő, hogy meg van velem elégedve.

— Hanem fogorvos ur, magának pompás fogai vannak.

— És jók mindenkifőlött . . .

— S ha szabad kérdezem, hány éves ön, orvos ur?

— Hatvan.

— Hatvan év . . . és ilyen fogak. — Istenemre, adnék ötszáz forint, ha ilyen fogaim volnának.

— Az a legkevesebb . . . (Kinyitja a száját s mutató és hüvelykujjával kiveszi a fogsorát.) Tessék . . .

Franciaország és a hármas szövetség.

A „P. C.“-nek egy berlini, diplomáciai körökből eredő tudósítása jelenti, hogy Németországnak a japán-kínai békeszerződés kérdésében Francia- és Oroszország oldalán való állásfoglalását illetőleg a kezdés magától Vilmos császártól ered. A császár e jelentőséges elhatározásának döntő okaiként magas német kormánykörökben, melyek herczeg Hohenlohe birodalmi kancellárhoz közel állannak, a következő megfontolásokat mondják:

1. Vilmos császár, a ki Miklós csárral mindig benső személyes baráti viszonyban volt, abban a nézetben van, hogy Németország, a tulajdon érdekeinek sérelme nélkül ebben az összes kontinentális iparos-államok jövőjére igen fontos ázsiai kérdésben oly helyzetbe jutott, hogy midőn Orosz- és Franciaország jogos követeléseinek tesz szolgálatot, egyuttal az összes európai békeérdekek megerősítésének is használ.

2. Franciaország viszonya a német birodalomhoz és ezzel a hármas szövetségben egyesült nagyhatalmakhoz a békére nézve hasznos értelemben javult, a mi Vilmos császár és leghatalmasabb szövetségese, Ferencz József császár és király külpolitikájának megmásíthatlan irányát jellemzi.

3. Japán és Kína közt a határrendezés kérdésében Német-, Francia- és Oroszország gyakorlati kereskedelmi, sőt diplomáciai hatalmi érdekei is a földolgan párhuzamosak, mert e három nagyhatalom érdekeinek összeségében az európai szárazföldi államok befolyása tényleg akként érvényesül, hogy ez a Németországgal szövetkezett osztrák-magyar monarchiára, Oroszországra és a kisebb szárazföldi államokra nézve az európai kereskedelmi érdekek terén nyugoti Ázsiában és Keleten egyformán hasznos.

Szerencsés körülménynek tartják továbbá, hogy Kínával szemben Francia és Németország hatalmi és kereskedelmi érdekei az általános európai érdekekkel egyenlő jelleggel bírnak. Valjon a francia közvélemény a mely a francia kormány bel és külpolitikáját befolyásolja, Vilmos császárnak ebben is mellékgondolat nélkül való őszinteséggel haszonlelés nélkül érvényesülő békepolitikáját ma-holnap igazságosan fogja-e megítélni nyugodtan be kell — s lehet várni Vilmos csá-

A „Debreczeni Ellenör“ tárczája.

Ön meg én.*)

Én nem létezem ön előtt
És én nem ismerem magát —
Haragban töltjük ezután
A napot és az éjszakát.
Nem köszönünk . . . tovább megyünk,
Ha utunk néha összemén —
Gyűlöljük egymást végtelen . . .
Ön meg én . . .

Ha szóba jön az én nevem
Ön bizonynyal leszól nagyon —
És úgy mondják — visszamondják,
Hogy erre van sok alkalom . . .
Én meg szánva nézek végig
A békitők nagy seregén —
Soha két ily haragost, mint
Ön meg én! . . .

Én nem létezem Ön előtt,
És én nem ismerem magát —
Lelkünket az örök harag
Gyűlölete karolja át,
Örök harag . . . és mi még csak
Ottan vagyunk a kezdetén —
De ha így megy s odébb járunk,
Hát még a pap elé állunk!
Ön meg én! . . .

Polczner Árpád.

*) Mutatvány a szerző „Vasárnap“ című kötetéből.

Tavaszi a szivben.

A kis vendég duzzog. Hogyne! Mikor már tíz óra, a lakadalomra minden elő van készítve, s az eső csóttól ömlik. Reggel óta a felhőkön keresztül egyetlen sugár sem hatott át; az utak piszkosak a sártól, s mindenütt víztócsa fénylik, a melyeken a szép jegyeseknek majd keresztül kell gázolniuk.

Nagyon unatkozik a kis vendég, mikor látja, hogy a fellegek nem akarnak elvonulni s a kis szalon ablakai elhomályosodtak a ködtől.

De azért csak leül, s halvány, bájos mosoly vonul el ajkain, mikor egy másik kis vendég, kit kísérő lovagjának jelöltek ki, feléje közeledik s mondja:

— Jó napot kisasszony!

És pedig így mondja:

— Jó napot, kisasszony; az ön mosolya kedvesebb a verőfénynél; ha esik, karjaimon fogom vinni, hiszen oly apró tündér.

— Ön meg olyan nagy! mondá a kis vendég.

Mivel pedig a lovag nem nagy, mindenki elneveti magát. De az apró tündér nem akarja, hogy az ő lovagját kinevessék.

— Jöjjön velem! — mondja a leány.

S a két kis könnyű, pajzán lény áthalad a termen, akárcsak két meissen porcelán-alakocská.

— Nézzük meg, hogy esik-e még?

Egy kissé egymáshoz hajolva, az ablaktáblához könyökölnek, s nézik, hogy esik-e még.

De a leány halvány, szelid mosolya zavarba hozza a lovagot.

— Mily szép ön, — mondja neki a lovag.

— Azt hiszem, hogy már nem esik anynyira, — felel a kis vendég.

S karját nyújtja neki a menethez, mert a fehér menyasszony épen most halad át a termen, hosszú uszályos ruhájában. A vékony, fekete, izgatott völegény követi.

Azt mondja a fehér menyasszony:

— Igen, a plébános ur már huzza a csengettyüt.

Csingilingi! hangzik a kápolnából.

A kis vendég mosolyog, s színtelen hangon mondja:

— Nagyon türelmetlen a plébános ur.

Persze, hogy a plébános ur türelmetlen. Ha tudná, hogy ezen mennyire örül a kis vendég, akkor azért sem haragudnék.

szár elhatározását illetőleg a földolgozás csak az a reálpolitikai megtöntetés a döntő, hogy Németország állásfoglalása Francia és Oroszország oldalán nemcsak ennek az ázsiai kérdésnek az igazságos megoldását segíti elő, hanem ama politikai és erkölcsi tényezőkre nézve is a melyek az európai béke fennállását biztosítják előnyös vagy legalább előnyös lehet.

A Franciaországra nézve kedvező tények természetes logikája leginkább alkalmas arra, hogy a francia nemzet többségénél is minden külföldi befolyás nélkül folytonosan fejlődő békehajlamokat támogassa.

Tanügy.

* A **dajkaképző tanfolyam**. Április hó 29—30-án tartott meg az árok-utcai minta-kisdedővőben a **dajkaképző tanfolyam növendékeinek vizsgálatát**. A vizsgálaton jelen voltak Debreczen sz. kir. város részéről: Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő, Körner Adolf tanácsnok, Roncsik Lajos városi aljegyző és számos iskolaszéki tag urak, valamint szép számú érdeklődő közönség. A növendékek általában kitünő eredménnyel vizsgáztak le és mindannyian a legjobb bizonyítványokkal bocsáttattak el. — A szépen sikerült vizsgálatnál szemben a főérdem **Ujjalussy Mariska** kisasszonynak, mint a tanfolyam vezető nevelőnőjének köszönhető, mivel ő a tanfolyam tartama alatt minden lehető elkövetett, hogy növendékei a teljes kiképzésben részesüljenek. Ezen főtörekvését a vizsgálat eredménye koronázta is. A város részéről teljes elismerést vívott magának, míg a közönség gratulált neki; mi is e helyen elismeréssel adózunk. (Sz. S.)

* **Vizsgálatok a főiskolában**. A debreczeni ev. ref. főgimnáziumban a VIII. osztály osztályvizsgálata május 18-án, a magántanulóké május 15—17-én tartatik meg. Az írásteli érettségi vizsgálatok május 20, 21, 22, 24, 25. napjaira, a szóbeli érettségi vizsgálatok pedig június 24. és következő napjaira tűzettek ki. Az igazgatóság.

Irodalom — Művészet.

* **Polczner Árpád könyve**. Polczner Árpád „Vasárnap” című tréfás verskötete, mely a fővárosban rövid idő alatt egymás-

utan két kiadást ért, most **harmadik** kiadásban is megjelenik. A könyv csinos kiállításban, gyémántkiadásban a Csokonai r. társaság nyomdájában készül. A kötetből mutatványul egy vighangu verset közlünk mai tárczánkban.

* **„Parasztszocializmus”, Rubinek Gyula**, az O. M. G. E. ügyvezető-titkárja múlt nyáron az Alföldön tanulmányutat tett s erről az O. M. G. E.-hez terjedelmes jelentést nyújtott be, mely nemrég jelent meg az egyesület hivatalos közlönyében a „Köztelek”-ben, mint ennek külön melléklete. — Akkor a komoly sajtó, politikai és közgazdasági irányra való tekintet nélkül, behatóan és az elismerés legőszintébb hangján foglalkozott e tanulmánnyal, amely most külön füzetben „Parasztszocializmus” czim alatt jelent meg és bármely könyvkereskedő utján, vagy a szerzőnél (Budapest, Köztelek.) megszereshető. **Ára 1 frt.** Melegen ajánljuk a művet mindenkinek, aki objektív és igen tanulságos munkát akar olvasni az alföldi szocializmusról.

Kellemes hurczolkodás.

Ha azok közül, akik életükben csak egyszer is hurczolkodtak, valaki elolvassa ezt a cikkely-czimet, hát okvetlenül boldognak deklarálja a szegény szerzőt. Vagy legalább is csodálkozva kiált fel:

— Mit, hát van kellemes hurczolkodás is?

Bizonyára van! A hónapos szobák nagy arai hurczolkodhatnak némely esetben kellemesen.

A némely esetek alatt azon eseteket értve, mikor az embernek a hurczolkodással csak annyi baja van még, hogy tizenkét pár krágrlit és ennek megfelelő számú inget vagy két tucsat fotografiával együtt begyömöszöl egy kis táskába és azután nagylelkűen segít a háziasszonynak a pakolásnál.

Szóval a kellemes hurczolkodás lényege ezen a kettőn sarkallik: az embernek magának semmi dolga se legyen a portékájával, ellenben legyen egy csinos kis házi kisasszonya, akinek felajánlhassa a segítségét.

Sohse felejtsem el annak az én egykori hurczolkodásomnak a történetét.

Jogászyerek voltam akkoriban és bölcs szerénységgel meghuzódtam egy kis hónapos

De a kis vendég nem akarja, hogy lovagja megölelje. Lehajolva kisiklik.

Talán tudja, hogy nem jó megcsókolni a nagyon rózsás arcot, hogy ez a csók a szivbe nyilallik, mint a hegyes tör? Talán már ismeri a szerelem gyötrelmeit?

Nem tudom. Annyi bizonyos, hogy mikor beáll az éj, karonfogva mennek egymáshoz hajolva, mint két virág...

A lovag majd föltalja; ő meg elragadtatva hallgatja, szünet nélkül dudolva.

S mivel a lovag oly édeseket beszél, keztüetlen kezével czukros nyaláncságot ad neki.

Ez azonban a czukros-mandula helyett az ujjait fogja meg.

— Ez sokkal édesebb!

S halkan hozzát teszi:

— Ó mennyire szeretem!

Mondja pedig im így a kis lovag, egészen halkan:

— Ó mennyire szeretem!

S a kis vendég érzi, hogy a lelke úgy nyiladozik meg, mint a virág kelyhe...

P—t.

szobában, hanem az a kis hónapos szoba rengeteg sok gyönyörűséget termelt a számomra! Mikor beleköltöztem, meg sem állmondtam volna! És tulajdonképen nem is találtam meg, csak mikor kiköltöztem belőle!

A mama megkért, hogy Ilonkának se gitsek a pakolásban.

— Ezer örömmel, — feleltem én, — mihez kezdjek?

— Szedje le először a függönyöket. Leszedtem. Össze is hajtogattam szépen. Azután következett a sor a többire. Csodálatosan nagy lelkiismeretességgel pakoltam be mindent.

A mama elérzékenyedve szorította meg a kezemet:

— Oh, ön nagyon kedves ember.

Ilonka nem szólt semmit, csak nézett rám nagy kék szemével és mintha mondta volna:

— Csak a mama menne már!

Azután a pakolás végett ért. Kezdődött a hurczolkodás. És ott maradt Ilonka és én sem mentem el.

A mama az új lakásban a butorokat rendezte, mi a régi lakásban a szivügyeinket.

Mire a mama visszajött az ott hagyott holmikért, Ilonka már megcsókolta. És aztán mikor a mama megérkezett, Ilonka kezébe fogta a kanári madaras kalitkát és megindult az új lakás felé.

S azóta, valahány-szor megérkezik a májusi költözködés ideje, mindig az emlékezetembe jó a kis perkáruhás Ilonka, a ki kedves, rythmikus járással viszi a kalitkát.

J—s.

Színház.

Buborékok.

— Vizvári Gyula utolsó föllépte. —

Pajzán jókedvvel, vigan bucsuztatjuk a szezon, melynek utolsó estéin **Vizvári Gyula** mulattatott bennünket az ő utólréhetlen művészi humorával.

A Vizvári esték beigazolták, hogy Debreczenben igen is van művészetért lelkesülő közönség, még pedig nagy, a milyen nagyot az ország egyetlen vidéki városa sem mutat föl. A három estén egymásután zsufolásig megtelt a színház, melynek nézőtere ezuttal siváran kicsinynek bizonyult.

Ne illessék ezt a várost a kulturális elmaradottság vádjával, mert ez a vád alap-talan, légbüklapott és rosszakaratu. Az igazi, a valódi művészet nagy méltánylásra talál itte, amint bizonyították ezt nemrégiben a Márkus, jelenleg meg a Vizvári vendégesték.

A zsufolt nézőtér szivből-lelélekből mulattott, kaczagott Vizvárinak, a humoristák érdemes királyának, kinek minden szavában, mozdulatában és arczvonásában a komikum netovábbja nyilatkozik meg.

Ünnepeltük őt mindnyájan lelkesen, örömmel, olyaténképen, aminő ünneplésben vendégművész még ritka esetben részesült Debreczenben.

Falrengető tapsok, szünni nem akaró éljenek hívták felvonások után a függöny elé. Sok köszönettel tartozunk Vizvárynak, hogy elhozta közénk az ő jókedvét, ha három napra is.

Környezetéből kiváltak **Cserni Berta**, **Klenovics**, **Krémer**, **Tapolczai**, **Bogyó Ilonka** és **Szathmári Rózsahegy** monoklis figurái rendszerint rontják a hatást. — Kis szerepében ügyes volt **Nádasi**. (P. Á.)

* **Kiss Irén és a debreczeni hölgyek.**

Kellemes meglepetésben részesítették a színtársulat szép tehetségű tagját, **Kiss Irént** a debreczeni hölgyek utolsó föllépése alkalmából. Mikor tegnap a színpadon megjelent egy gyönyörű virágtokrétát, egy pompás virágkosarat és egy csomagot nyújtottak föl neki, melyben nyolcz ruhára való finom selyem volt behajtogatva. A közönség tapsolt lelkesen s **Kiss Irén** meghatva hajtotta meg magát a közönség szeretetének és rokonszenvének szép megnyilatkozása előtt.

NAPI HIREK.

— **Katholikus kör Debreczenben.** Egy ivet köröznek városunkban, mely a nagyváradi r. kath. egyházmegye vezetőségétől indult ki. Tagokat igyekeznek gyűjteni az egyházmegye egy katolikus körre, melynek központja a püspökség székhelyén: Nagyváradon lenne; de működési körét kiterjesztené természetesen Debreczen városára is. A mint értesülünk, a kör alakítására kibocsátott ivon dr. Wolafka Nándor v. püspök volt az első aláíró, kit több hitbuzgó és nem hitbuzgó katolikus hívő követett. Nem tulajdonítanak ennek az ivnek semmi jelentőséget, ha annak körözése nem esnék össze a monsignore Agliardi nunciának nagyváradi látogatásával. Némi érdekességet csakis ez a körülmény nyújt neki; mert egyebekben nálunk, hol a puritán „magyar“ vallás vezet és a hol maguk a katolikus hívők is, — legalább nagy részük, minden tekintetben liberális gondolkozásúak, a *katholikus kör megalakulásának semmi jelentőséget sem tulajdonítunk.* A hitélet erősítésére társulhatnak a katolikusok és ez a lélek erősítésére sem fölösleges; de azt a szilárd reményünket fejezzük ki, hogy a nagyváradi püspöki aula által vezetett katolikus kör nem fog politizálni. Ha mégis megtenné, vajjon a hitű katolikus „néppárt“ elveit fogja e propagálni, vagy nem? Erdeklődéssel, de minden várakozás nélkül tekintünk a katolikus kör megalakulása és működése elé.

— **Személyi hír.** Előkelő katonai vendége lesz Debreczennek a közel napokban. Br. Waldstätten tábornok, a temesvári VII-ik hadtest parancsnoka május másodikán este 7 óra 41 perczkor Debreczenbe érkezik s szemlét tart az itteni 39-ik gyalogezred fölött. A tábornok kíséretében lesznek Schreiber ezredes segédtisztjével, egy százados és egy főhadnagy. Br. Waldstätten kíséretével a Bika szállodában száll meg, hova az előkészületek megtételére ma jött a megkeresés.

— **Képviselő választók összeírása.** A jövő évi képviselőválasztók névsorának kiigazítását a jövő hónapban eszközözik a központi választmány által közelebb megalakított összeíró küldöttségek. Ezek pár nap múlva következő felbívást intézik a legszebb polgári jogok gyakorlásával élni akaró polgárokhöz: „Az 1876. évi XVIII. t. cz. 1-ső §-a értelmében az országgyűlési képviselőválasztóknak a jövő 1896. évre szóló összeírására a központi választmány által az összeíró küldöttségek a város mindhárom választó kerületére megalakítván: az összeíró küldöttségek elnöki részéről az 1874. év XXXIII. t. cz. 32. §-a nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a választók névjegyzékének — a rendelkezés alatt álló hivatalos adatok alapján — hivatalból kiigazítása a városház nagytermében folyó évi május 13., 14. és 15-ik napjaiban d. e. 9 órától 12-ig és d. u. 3—6-ig nyilvánosan fog eszközöltetni, mely kitűzött határidőben a választási törvény (1874. XXXIII. t. cz.) 2., 3., 6., 7. és 9. §§-ai, továbbá az 1875. évi VI. t. cz. 1 §-a alapján választó képeséggel bíró lakosoknak, a törvény 36. §-a szerint szabadságukban áll választói jogosultságok igazolása végett az illető összeíró küldöttségek előtt személyesen is megjelenhetni. — Debreczen 1895. április 29-én. Az összeíró küldöttségek.

— **Előléptetett honvéd tiszt.** A májusi katonai előléptetés a debreczeni 2. huszár és 3. gyalog honvédezek tisztikarában is többeknek meghozta a várva-várt magasabb charget. — Az ezredéhez tegnap érkezett parancs szerint a 2. huszárezredben előlépett Stéger Pál századparancsnok főhadnagy 2. o. százados, Hatfaludy

György tiszthelyettes hadnagygyá. Az ezrednek B.-Gyulán állomásozó csapatánál Molnár Ákos őrnagy alezredessé, Jankovics Miklós főhadnagy századosá léptek elő. A 3. honvéd gyalogezrednél Debreczenben előléptek Antonovics Oszkár főhadnagy százados, Abrahám Sándor és Száraz József hadnagyk főhadnagyká, Buday Elemér tiszthelyettes hadnagygyá léptek elő. Az ezrednek Zilahon állomásozó zászlóaljának Pallagi Gyula hadnagy főhadnagygyá lépett elő.

— **Eljegyzés.** Id. Beck Ignác pusztabócsi birrósági leányát, Hermin kisasszonyt eljegyezte Biró Mór, a Palk Imre és társai cég tevékeny üzletvezetője.

— **Május 1.** A himes, a peetikus szép május holnap köszönt be s a mint a felhőtlen égbolt mutatja, valószínűleg langyos nap-sugárral, tiszta verőfényvel. Az éledő, az újjászületett természet ünnepnapja ez, melyen a maga főnséges színpompájában mutatkozik be az, fötöczizomázva, ékes öltözetben. A munkásnép pihenésnek szánta ezt a napot s holnap Európában mindenfelé pihenni fog az eke és a pöröly. A debreczeni munkások tüntető felvonulásokra készültek, de — a mint ezt már jeleztük, — a főkapitány a nyilvános czeremoniákat betiltotta. Hanem annál vigabb, hangosabb lesz a Nagyerdő holnap a gyereknép lármáskodásától, mely egy félnapra kivételtől csöndes egyhangúságból a határt. A legtöbb iskolában a tanítás holnap szünetel.

— **A népkönyvtár megnyitása.** A közmívelődés terjedésének új jötevé eszköze fog lenni a külvárosi nép körében az a válogatott művekből összeállított esinos könyvtár, mely holnap május 1-jén lesz hivatalosnak átadva. Ugyanazon napon, melyet a szociál-demokrata igazgatók a könnyen hívő nép félvezetésére szeretnének hamis jelszavak hangoztatása által felhasználni. Vajha feladatát azzal is teljesíthetné Debreczen város első népkönyvtára, hogy komoly munkára öles mérséklésre és honfűi erények követésére sarkalja, és elfordítja köznépket az álproféták társadalom forgató, hazaszeretet fojtogató tanainak követelésétől. E szép könyvtár, melyet rövid idő múlva a város másik külső részén újabbnak felállítását követ az árokutcai iskola tanítói lakásában van elhelyezve; kezelését pedig az ügy iránti buzgóságból Kanizsai Endre tanító vállalta el. A tanács által megállapított „rendtartási szabály“ szerint a népkönyvtár: a szegényebb sorsú lakosság művelődésének előmozdítása, ismereteinek gyarapítása, erkölcsének nemesítése. Az ezen nyilvános könyvtárban levő könyveket, minden debreczeni lakos ingyen olvashatja, köteles azonban a népkönyvtárt vezető kezéhez egy osztr. ért. forintot biztosítás végett letenni, miről nyugtatványt kap, mely összeget, ha a könyvtárt többé igénybe venni nem akarja, a nyugtatvány fölmutatása mellett visszakapja. Az olvasó felelős az általa kivitt könyvért, annak tisztán épen tartásáért. A kivitt könyv harmincz napon tul az olvasónál nem maradhat. — Ha pedig harmincz napon tul sem szolgáltatik be, a könyvtárnok jelentést tesz a rendőrségnek, mely is közege által a könyv megkerítettése iránt azonnal intézkedik. A *könyvosztás hetenként kétszer, u. m. szerdán és szombaton délelőtt XI—XII óráig történik.* A könyvtárnok a biztosítékul nála letett pénzekről jegyzéket, a kivitt könyvekről pedig naplót vezet. A könyvtárban összesen 320 különféle tartalmu (szépirodalmi, történelmi, gazdasági) munka van. Jökainak csaknem minden műve feltalálható.

— **Debreczen milleniumi képe.** A kereskedelmiügyi miniszteriumban, úgy a debreczeni városházán is aligha el nem felejtették, hogy van a városi közgyűlésnek a kereskedelemügyi miniszter felhívására hozott olyan határozata, melylyel 4000 frt szavaztatott meg a múlt századbeli debreczeni nagy vásárpanoránájának a miniszter szakértői utmu-

tatása szerint való megfestésére. Van aztán olyan másik határozata is Debreczen város közgyűlésének, hogy 4000 frt költséggel festessék a milleniumra egy kép, amelynek tárgya Debreczen város multjából merítették. A kép tárgyának megválasztására 3 tagu bizottság küldetett ki annak idején. Ez nem egészen mostanában történt. Lehet teljes egy esztendeje. Hanem azért még sem a miniszter nem küldötte ide szakértőit, akik a vásári panoráma elkészítése iránt tárgyaljanak a várossal; sem az a kép-tárgyat választó küldöttség nem adott életjelet magáról. Pedig ha nem csalódunk, 1896 május 1-jén, tehát, holnaphoz esztendőre Magyarország és ebben Debreczen városa már ünnepelni fogja hazánk ezer éves fennállását. Hanem azért mi elszalasztottunk egy esztendőt s ha bár egészen a milleniumra való komoly készülődés, — még most sem történt absolute semmi a millenniumi kiállításra szánt képek elkészítése tárgyában, míg más városok és vármegyék már hetekkel, hónapokkal ezelőtt nem csak a tárgyat, hanem a festő művészt is megválasztották. Jól tette Rajzó Miklós helyben lakó festő művész, hogy kérvényével, melyet ma nyújtott be a tanácshoz, — emlékezetbe hozza, hogy milyen közgyűlési határozat vár sürgős végrehajtásra. Rajzó ugyanis ajánlkozik az elhatározott történelmi kép megfestésére; kész vázlatait előre bemutatni. Kérvényében főlegléri megbízhatósága érdekében, hogy ő már a budapesti, gráci és müncheni műcsarnoki kiállításokon díjakat nyert.

— **A dlákkongresszus.** Az országos magyar királyi minta rajziskola és rajztanárképző társaskör választmánya értesítette a diákkongresszus elnökséget, hogy a diákkongresszuson képviselteti magát Mészáros István elnökkel, Handman Adolf és Gulyás Károly bizottsági tagokkal.

— **Az istensegitsbéli csángók nyomora.** Istensegits, e csángó-telep templom és iskola nélkül szűkölködik. Az ottani lelkész és bíró tehát az ország városainak könyörületességéhez fordul, hogy e hiányok elenyésztésére adományával járuljon. Debreczen város hatóságához ma érkezett meg kérvényük, mely következőleg hangzik:

Nagyságos Polgármester Ur!
Nemes Városi Tanács!

Nem titok már, hogy a messze Keleten, Bukovinában magyarok laknak öt községben, ugymint: Istensegits, Hadik-, András-, Józseffalván és Fogadjistenben.

Istensegits nemzeti léte biztosítására templomot és iskolát épít tíz évi vajadás után. A templomot Isten és a magyar nagylelkűség jóvoltából felépítettük egész a földéig, de az alap, melyet Magyarország adott, elfogyott. Mit tegyünk? Kihez forduljunk? Körülöttünk minden idegen... Szegények vagyunk. A bizalom újra testvéreinkhez vezet. Ne vegyék tolokodásnak a nemzet árváinak közeledését. Tudjuk, hogy ezer a baj mindenfelé és a nemes város jóságát ezer oldalról veszik igénybe, de azt is tudjuk, hogy a nemes város sokat áldoz kulturális célokra a nemzet szeretetéért. Legyen nekünk is részünk szegény csángóknak!

A gyámolítás, a segély reánk fér, mert a szegény csángónak kevés a földje, nagy a háznépe s adója még nagyobb.

Ezek így lévén, kérve kérjük a nemes város képviselőit, ne hagyjanak el a nemzeti létért való küzdelemben itt az idegenben.

Alázatos kérelmünket megújítva öröklünk hódoló tisztelettel.

Istensegits Bukovinában, 1895. 26/IV. u. p. Milleschoutz.

A nemes város tisztelői:
László István, lelkész,
Szóts Józsa, bíró.

— **Érdekes hymen-hír.** Valóban érdekes hymenhirrel szolgálunk. *Bereczky Lajos* a „Debreczeni Reggeli Ujság” belső dolgozó-társa ugyanis tegnap eljegyezte *Ruzsinszky Ilona* kisasszonyt, a debreczeni szintársulat gyönyörű bangu ifju primadonnáját. A leg-összintébb szívből kívánunk szerencsét a szép frigyhez.

— **A védhímlőoltás.** Nagy erélyvel indul meg május hó 19-én a védhímlőoltás a város területén. A főkapitány utasította a ker. kapitányságokat, hogy a működő orvosok mellé polgári biztosokat rendeljenek ki.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Tegnap délután kevéssel öt óra után a Szent-Anna-utcai katolikus temető csöze telefon utján értesítette a központi rendőrséget, hogy a sirok egyikén egy fiatal nő megmérgezte magát. A központi rendőrségnél szolgálatot teljesítő *Tóth Sándor* rendőrfogalmazó *Pávay Gyula* polgári biztos dr. *Kenézy Gyulával* egy rendőrrel az értesítésre sietett temetőbe. A temető őrháza előtt eszméletlenül csakugyan ott feküdt egy padon az asszony, *Szabó István* vasuti kalauz neje *Virág Eoullalia*. *Kenézy Gyula* s az időközben a Pavillon laktanyából előhívott ezredorvos megvizsgálták a beteget s eszméletre hozták. Azonban az orvosok nem tudták határozottan megállapítani, vajon az asszony csakugyan mérget vett-e be. A csösz *Szabónét* délután öt óra tájban látta a temetőbe kimenni s futva ment arra a helyre, hol gyermeke hamvai nyugszanak. Az ő nem kísérte tovább figyelemmel, csak még azt látta, hogy *Szabóné* gyermeke sírjának vasrácsaira borult s ott keservesen zokogott. Később a csösz újra arra felé ment s eszméletlen állapotban találta az asszonyt a sírnál. Férje *Tóth Sándor* rendőrfogalmazónak elbeszélte, hogy neje már évek óta hiszterikus rohamokban szenved. *Szabónak* hét gyermeke van s neje betegsége gyermekei egyikére baja már át is ragadt. *Szabónét* hazaszállították timár-utcai lakására, hol gondos orvosi gyógykezelésben részesítik.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Györy Kálmán a maga, mint gyermekei: Kálmán, Jenő; valamint a nagyszülők és számos rokonok nevében is, fájdalomtól megtört szívvvel tudatja szeretett leánykájának Györy Annának 1895. évi apr. hó 29-én este 9 órakor, életének 14-ik évében, pár heti szenvedés után történt elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei május hó 1-én d. u. 3 órakor fogtak a ref. egyház szertartása szerint, Cser-utca 2368. sz. lakásuknál tartandó gyászima után, a róm. katb. temetőben örök nyugalomra tételni. Debreczen, 1895. április 30. Béke legyen hamvai felett!

— A temetést *Gebauer Érczkoporsógyár* tem. intézete rendezi.

— **Az öngyilkosság igazi oka.** Mint már röviden említettük, vasárnap temették el az öngyilkos *Vesszősi Lajos* egyszerűen, nagy esendben szüleinek cserepes-utcai lakasáról. A temetésre eljöttek, kik ismerték a halottat, vagy a kikben mély részvétet keltett a szerencsétlen halála. Megjelent a „Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság és személyzete, melyhez tartozott *Vesszősi Lajos* is és nagy csoportja a rokonoknak és jó barátoknak. Jelen volt a temetésen az öngyilkos — menyasszonya, *Szabó Krisztina* is, kihez öngyilkossága előtt levelet intézett. E levélből azután megtudjuk tetteinek valódi okát. *Vesszősi*, mint e levélből kitűnik, nem idegbaja miatt vált meg az élettől. *Vesszősi* ugyanis a felett tőprengett, hogy a menyasszonya nem szereti őt. Elhitette ezt a fiatal emberrel a menyasszony egy barátja, ki állítólag szerette volna *Vesszősit* és ezért minden áron azt akarta, hogy *Vesszősi* szakítson menyasszonyával. De nem ezt érte el. Az ifju hitt a jó barátó szavainak és nem menyasszonyától vált meg, mivel erre nem lett volna képes, hát megvált az élettől és így gondolta magától megszabadítani menyasszonyát. De a szegény öngyilkos tévedett. *Szabó Krisztina* őszinte, igaz szerelemmel viseltetett iránta és

barátnőjének hazug ráfogásai nemcsak *Vesszősi* halálát okozták, hanem gyászba és szerencsétlenségbe hajtották vigasztalhatatlanul a szegény hü menyasszonyt is, ki a szülők és testvérekkel együtt életét eldobott vőlegényét siratja.

— **Lövöldöző gazdasz.** Egy fiatal gazdasz az éjjel alaposan beállított s nagy skandalumot csinált a csapó-utca 304-ik számú lakásán. Revolver került a keze ügyébe s lövöldözött az ablakon keresztül az utcára nagy passióval és kedvteléssel. Egy berugott férfi azonban többre is képes, amint hogy ezt a mi emberünk is konstata. Beállított tehát a szakácsnéhoz, a ki aludt s csak a fiatal ur kiáltására ébredt föl.

— **Rózsai!**

— *Rózsai* följött s csodálkozva nézett a dult arcú, támolygó fiatal emberre.

— **Mit akar?**

— *Rózsai* térdepel le és imádkozzál!

Rózsai letérdelt és imádkozott.

— *Rózsai*, te most meg fogsz halni!

A pisztolyos *Rózsai* mellének szegeződött és *Rózsai* halálos veríték gyöngyözött.

Közben segítség érkezett s *Rózsai* megmenekedett a bajból. A lövöldöző gazdasz ellen a rendőrség vizsgálatot indított meg. Nevét kiméletből elhallgatjuk.

— **Az asszony miatt.** *Szöke Ferencz* szerette a feleségét, aki néhány nappal ezelőtt elsózta a levest nagyon, úgy, hogy ehetetlen volt. A nagy szeretet nem akadályozta meg *Szöke Ferenczet* abban, hogy szemrehányást ne tegyen a feleségének. — *Patália* lett s az asszony a fáképnél hagyta az urát. *Szöke Ferencz* ekeseredett, magába zárkózott s napokig nem szólt senkihez. Ma virradóra felakasztva találták a lakásán, a *Nagy-Péterfia-utca* 841-ik szám alatt. Már halott volt. Beszállították a kórházba, hol felboncolják.

— **Mire jó az átjáró ház?** A *Tisza-palota* előtt történt, a csirkés kofák között. *Fodor Erzsébet* kiválasztott egy csirkét s azt mondta a kofának, hogy előbb megmutatja a gazdaszasszonyának.

— Itt lakik, ebben a házban. Az ügyvéd ur felesége.

— No hát jól van!

— Maga várjon itt a kapuban! nyugtatta meg *Fodor Erzsébet* a kofaasszonyt, ő maga pedig besietett. A kofa várt öt percig, tíz percig, félóraig s mikor *Fodor Erzsébet* nem jelentkezett, hát fölfaradt az ügyvéd ur lakására. Ekkor derült ki, hogy a kofát rutul rászédte *Erzsébet*, a ki az átjáróház másik kapuján a csirkével ellillant. A rendőrök azonban elcsípték s dutyiba került.

— **Katona-zene a Nagyerdőn.** A város-háza előtti térzenéknek a májusi szép napok nyitáival vége szakad. Házi ezredünk zenekara ezután, miként tavaly is tette, a *Nagyerdőn* fog játszani, még pedig minden kedden és szombaton délutánonként 5 órától 7-ig.

— **Zeneestély.** *Rácz Károly* zenekara ma este a *Corso* kávéházban, holnap délután pedig a *Nagyerdőn* fog játszani.

Piromanikus Debreczenben.

(Saját tudósítónktól)

Debreczen, ápril 30.

Piros lángnyelvek csapódtak az égnek az éjjel a csapó-utcai kertek fái közül.

A kertek második járásában borult lángba özv. *Piskótai Jánosné* házának a tetőzete, bevilágítva messze környéket.

A házbéliek nyugodtan aludtak s mitsem tudtak a tűzről, mely hajnalban 3/4 órakor már hatalmasan pusztított az épület tetőzeten. Mikor már a padlás gerendái recsegték-ropogtak nagy zajjal, akkor ébredtek föl a házbéliek. Csakhamar összesereglett a környék népe s számosan a mentéshez fogtak.

Rövidesen megérkeztek a tűzoltók is, kik hosszabb, derekas munka után elfojtották a tüzet. A tető egészen leégett, de az épület belső részeiben kár nem történt.

A rendőrség ma délelőtt szigorú vizsgálatot indított meg a tűz keletkezése ügyében s sikeres puhatóldzás után a gyujtogatót *Harsányi István* személyében elfogta.

A csapo-utcai kertek összes lakói ellene tanuskodnak, Napok, hetek óta kóborol a kertek között s veszélyes fenyegetődzésekkel rémitgeti a lakosságot. Ha valahol megunták tolakodását, hát ottan nagy hangon s félelmesen fenyeget, rémitget. Tegnap özv. *Piskótainéval* volt egy kis összekoczkodása s ököibe szorított kezekkel fenyegetődzött:

— *Rátok gyujtom a házat!*

— *Benn sültök kutyák!*

Hajnalban aztán beopódzott a kertbe s égő csóvát dobott a háztetőre. Mikor látta, hogy a tető tüzet fog, kinyitotta a disznóolat s két kis malacot a szüre alá kapva, elfutott.

Egy fa alatt állapodott meg, tüzet rakott s a két malacot a parázsak közé hajította. Gyönyörködve nézte, mint sülnék, égnek össze a parázsban a megkötözött malacok.

Majd egy nagy kést vett elő s neki állott a sült malacok földarabolásának. Javában lakmározott, mikor a rendőrség emberei rajtaütöttek.

Bekisérték és a kapitány elé állították. A vallatás során határozottan konstata. hogy *Harsányi István piromániában* szenved. Tébolydába küldik.

Táviratok.

Zichy Jenő gr. utja.

Budapest, április 30. (A *Debr. Ell* eredeti távirata. Érkezett d. u. 3 óra.) *Gróf Zichy Jenő* ma reggel 7 óra 30 perczkor indult el kísérőivel ázsiai tanulmány-utjára, mely hat hónapra van tervezve. Az állomáshoz az utasokat számosan kikisérték és nem volt hiányosság érzékeny bucsuzási jelenségekben sem.

A főváros hangulata egyébiránt csöndes.

A román senátnsból.

Budapest, április 20. (A *D. E.* er. távirata. Érkezett d. u. 3 óra 30 p.-kor.) *Bukarestből* távirják, hogy az ottani senátnsban a képviselőház kisebbségének tagjai egyetemlegesen lemondtak mandátumaikról, a mi rendkívüli fel-tűnést keltett. A képviselőház elnöke kijelentette, hogy eljárásuk törvénytelen és semmisnek tekintendő.

Hajók összeütközése.

Budapest, április 30. (A „*D. E.*” ered. táv. *Erk.* d. u. 3 ó. 40 p.-kor.) *Odeszből* érkezett távirat szerint a „*Kotzebue*” nevű személyszállító gőzös összeütközött a „*Penderablia*” hadi hajóval. A hadihajó súlyosan megsérült; a személyszállító hajó legénysége a hadihajó személyzete közül megmentett 27 embert, 5 a vízbe fult.

Elitelt gyilkos fiu.

Budapest, apr. 30. (A „*D. E.*” er. táv. *Erk.* d. u. 4 órakor.) *Bécsben* a törvényszék 20 évi fogházra ítélte *Jabube k*, 16 éves gyilkost, ki pár hónappal ezelőtt szomszédnőjét megölte.

Goldmár király.

— Regény. —

Írta: Sz. Buday Etel.

Folytatás.

IV.

Egy óra múlva, már vidoran szökdeceltem le a lépcsőn kettőjével lépve a lépcsőfokokat, valami szokatlan gyermekes jó kedvtől elragadtatva s midőn a nagy előcsarnokba értem egy síró kis lány gyermekkel jutottam szembe ki egy össze tört baba tönkrement teste mellett siránkozott.

A gyermek rám nézett, én ő reá néztem egy pillanatig elbámulva, azután feltalálva magam így szóltam vigasztalóan.

— Se baj! örökké mi sem tarthat s ha ez a rossz baba oly pajzán tudott lenni, hogy lebukott az emeletről, nem is érdemli, hogy megsirassa.

A gyermek csodálkozó nagy szemeket meresztve rám, bátran így szólt:

— Ugyan kérem honnét tudja, hogy az én babám az emeletről bukott le?

— Csak rá kell nézni s látni lehet, hogy igen magasról esett le. Rosz baba, ugy kell néki, miért nem fogadott szót a kis Evikének.

És e rövid pár beszéddel megkötöttett köztünk a barátság jobban, erősebben, mintha évekig igyekeztem volna azt kinyerni.

A gyermek könnyein keresztül mosolyogva, meghittent tekintve rám, teljes bizalommal így szólt:

— Ugy-e maga az új nevelő? — és vizsgálón mint egy valódi kis arisztokrata, kis nyulánk akatát kiegyenesítve, végig nézett rajtam, megállapodva tekintetével fejem bubján s én a nevelő, vörösbe játszó hajamért, zavartan vártam ítéletemet, hogy a kis bébé miként fogja kimondani „jaj de vörös a maga haja“, de nem így történt, hanem elragadtatással mondá „be szép aranyos haja van magának... Jaj! de szeretném, ha az enyém is ilyen lenne s nem barna, habár a papa ki nem állhatja a szőkét.“

Ebből megtudtam azt, hogy a papa ki nem magyarázható ellenszenvből hajam színéért majd engem sem fog kiálhatni; de ez nem vert le, sokkal előnyösebbnek tartva, hogy kis növendékem vonzalmát éppen ezzel nyertem meg.

— Mondja csak, maga is aranyporral hinti be a haját mint a miss tette?

— És ki volt az a miss édesem?

— Hát az előbbi nevelő... De csak képzelje; hogy megtudta, hogy a papa a szőke haját ki nem állhatja, hát befestette feketére... No, még csak így volt ám szép, ha látta volna. Jaj! mennyit nevettem rajta s addig nevettem: mert hát nem szenvedhettem, még megúvva gonoszságom, mint nagymama mondja a haraggal itt hagyott... Be jól tette! Legalább maga jött helyette és maga tetszik nekem, szép aranyos, de ám valódi aranyos hajával.

Midőn csevegve teljes egyetértéssel, kéz fogva beléptünk Joóné szobájába a derék asszony a csodálkozástól majd elejtette az öntöző kanát, melylyel kedvenc virágait locsolta.

Nagy meglepetését észrevéve így szóltam:

— En ám mindég szőke maradok és hajam nem festem feketére mint a miss, azért Évike mindég is szeretni fog engem.

— Hát már odáig jutottak, hogy ezt is elmesélte a kicsike... Ó csodák, csodája! hogy ily hamar megbarátkoztak. Ez még meg nem történt egy nevelővel sem.

És barátságunk idővel még szilárdabbá vált. Valóban igaz szeretettel ragaszkodott a gyermek hozzám s mint könnyen idomítható viasz simult akaratom után. S azon gyermek, kivel nem boldogultak a nevelők ez én vezetésem alatt engedelmes, szorgalmas tanuló lett s így megmaradásom a kastélyba bizonyossá vált, honnét elmenni nem is vágytam.

Nevelő intézetbe nevékedve, nem ösmerve a multságok élveit, igen megelégedettnek éreztem magam, a csendes, egyhangú teljesen gondtalan életben. Nem bántott senki. — Tanítványom szeretett és én is viszonztam vonzalmát. Joóné, ki jó nevelésbe részesült, derék asszony volt, barátságába fogadott s üres óráimat nála, virágillatos szobájába töltöttem; meg ösmerekedve kedvenc virágaival s csak úgy tudtam már mint ő, melyik honczet, miként származott az első virágzásával, mely időben, napon, este e vagy hajnalban örvendeztette meg őt.

Valóban könyvet vezetett virágai születéséről, meghalásokról, melyet anyakönyvnek nevezett.

Férjét korán elvesztette, gyermeke soha nem volt, így vissza vonult élete mellett, minden örömét virágaiban találta és én bámultam ez egyszerű nőben azon poetikus érzést, melylyel felfogta a természet minden aprólékos csodáit.

Különös előszeretettel viseltetett a növények iránt, még egy kis fűszálat is sajnált magtapodni s egy virágra meg már éppen reá nem lépett volna: még a rét vadvirágait is ki kerülte, ne hogy eltiporja. Így szólt: hisz ezek is igaz gyermekei a természetnek, miért legyünk hát ezek iránt kevésbé kiméletesek, mint a büszkén nyilló rózsák iránt? . . .

(Folyt. köv.)

Apróságok.

* Elszólta magát.

A feleség: Hova mész, férjecském?

A férj: Az okos asszony sohasem kérdezi férjét, hogy hova megy.

A feleség: De az okos férjnek szabad kérdezni, hogy a felesége . . .

A férj: Ejh, okos embernek nem is szokott felesége lenni.

Koldus: Egy szegény, beteges ember esedezik alamizsnáért, kinek vak felesége van.

Ur: És hol van a felesége?

Koldus: Az ajtó előtt áll s vigyáz hogy nem jön-e konstábler.

*

Hogyha az a kis lány. . .

Hogyha az a kis lány másképp szólna hozzám, Hogyha az a kis lány megszeretne engem, Hogyha megölelném, hogyha megcsókolnám, Egyesülne lelkünk édes szerelemben. . .

Hogyha forró ajka ajkaimhoz forrna.

S hallgatnám, a szíve mily hevesen dobban . . .

. . . Nem, ha teljesedne az mégsem jó volna,

Hisz menten meghalnék nagy boldogságomban.

Farkas Imre.

*

Ha.

— Melánia kizasszony, tudna-e ön engem szeretni?

— Hogyne . . .

— Ah . . .

— . . . Ha jobban tetszenék nekem.

*

* Született nagyság. A. Ugy hiszem az ön fia még híres ember lesz, ha elég soká él. — B. (örömmel) Ugy-e és mivel szerzi meg hírnevét? — A. A vénségével. Arról lehet híres, hogy nagyon is sokáig élt.

Ingatlanok forgalma.

1895. ápril 20—27.

1. Jákob András és neje Nagy Zsuzsánna eladja csapókerti szőlőjét 1150 frtéért Kovács József és neje Király Erzsébetnek.

2. Fényes György és neje Porczias Mária megveszik Kovács József és neje Király Erzsébet Homok-utczai 2915. sorszámu házat 2200 frtéért.

3. Özv. Szántay Józsefné Kiss Sára, Szántay Berta Vályi Nagy Gusztávné és Szántai József 53 hold 42 □ öl területű

tanyaföldjüket megveszik 17200 frtéért Kertész István, Kertész Juliánna Molnár Albertné, Kertész László és kiskoru Kertész Dániel.

4. Pipó Sándor és neje Nyári Mária megveszik Csanak István és neje Erdődi Erzsébet Csokonai-utczai 1476. sorszámu házas telkét 1425 frtéért.

5. Hegyi Károly és kiskoru Hegyi István s Ferencz részére kirendelt gondnoka dr. Magoss György ügyvéd eladják fűvészkert utczai 1070. sorszámu házat ondódi földjével együtt és ujkerti szőlőjüket Kovács Zsófia Hegyi Károlynénak 5000 frtéért.

6. Özv. Dári Jánosné Aranyi Sára megveszi Páll Sándor és neje Horváth Mária köteles-utczai 2815. sorszámu házat 1700 frtéért.

7. Kiskoru Hornyák Endre, Hornyák Eszter és Hornyák Ernő morgó-utczai 633. sorszámu ház s ondódi földnek őket illető fele részét megveszi a már felerészben tulajdonos Rastovszky László 1000 frtéért.

8. A debreczeni ref. egyház tulajdonát képező nap-utczai 2439. sorszámu házat megveszi Arany János és neje Keresztesi Sára 5690 frtéért.

9. Dede József és neje Kállai Juliánna megveszik Szőlősi Gábor és neje Kecskés Mária Karutczai 3279 sorszámu házat 1700 frtéért.

10. Matolcsi István és neje Ricsovinyi Rozália Nagycsapó utczai 286 sorszámu házat megveszik Horváth János és neje Nagy Juliánna 9500 frtéért.

11. Lux Lajosné szül. Nagy Róza eladja Hatvan-utczai kerti szőlőjét 600 frtéért Nagy Istvánnak.

12. Biró Imre a debreczeni 5682 sz. tjkvban A I. 6334 hrsz. alatti ondódi földjét megveszi Pálfi Ferencz és neje Faragó Erzsébet 580 frtéért.

13. Pálffy Gábor és neje Csuka Juliánna a debreczeni 5299 és 4953 számú tjtveken A + 1—5 és A + 1—13 rendszám alatt irt ingatlanokat holdanként 165 frtjával az eszközendő felmérés alapján megállapítandó vételárban megveszi a debreczeni szőlő és bortermező szövetkezet.

14. Boschetti András és neje Kolda Teréz Szent Annai 2589 sorszámu házat megveszik Kerekes István és neje Papp Irén téglási lakosok 14000 frtéért.

15. Szabó Antal ügyvéd mint vagyon bukott Jeney Gyula csödtömeggondnoka eladja a N. Csapó utczai 331 sorszámu ház és ondódi földjének vagyonbukott utolsó 1/3 részét 5800 frtéért Özv. Jeney Ferenczné Antalffy Eszter és Jeney Albertnek.

16. Polgári Bálint és neje Kálmán Juliánna megveszik Szabó Sámuel és Budaházy Emília kis szepes pusztai 78 hold 1212 □ öl területű tanya földjét 30,000 frtéért.

17. Kovács Ferencz és neje Benke Zsuzsánna eladják 273 □ öl területű csapókerti szőlőjüket Fejz és Sándor és neje Szendrei Juliánnának 530 frtéért.

18. Özv. Debreczeni Józsefné Szakál Zsuzsánna megveszi Szakál Gábor és neje Lengyel Juliánna homok-utczai 2916. sorszámu házat 1000 frtéért.

19. Király Lajosné Csapó Mária eladja csapókerti szőlőjének 411 □ öl területű részét 621 frtéért Szőlősi Gábor és neje Kecskés Máriaanak.

20. Özv. Varga Jánosné Nagy Mária csapókerti szőlőjét megveszi 350 forintért Barkó Juliánna.

21. Püspöki Lajos és neje Móricz Mária megveszik Tóth Imre és neje Károlyi Juliánna ujosztá-u földjét 300 frtéért.

22. Szabó Antal ügyvéd mint vagyon bukott Jeney Gyula csödtömeggondnoka eladja boldogfalvai szőlőnek vagyonbukottat illető 1/18 részét 110 frtéért Özv. Jeney Ferenczné Antalffy Eszternek.

23. Ugyancsak Szabó Antal ügyvéd mint csödtömeggondnok eladja vagyonbukott Jeney Gyula banki kaszálló illetőségét 220 frtéért Özv. Jeney Ferenczné Antalffy Eszternek és Jeney Albertnek.

Debreczeni városi színház.

Általános bérletszűnet.

Ma kedden, 1895. április 30-án

ANGYAL BANDI

A puszták királya.

Népszínmű 4 felvonásban. Irta: Feleki Miklós. Zenéjét szerzerette: Latabár F. (Rendező: Hevesi Gábor.)

Kiadó és laptulajdonos:

„Gsekonai“ nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő: Eötvös K. Lajos
Helyettes szerkesztő: Katona Imre.

Május 1!

Május 1!

A ki korán kel az a nagy-
erdei vigadóban

jó reggelit lel,

ugyszintén

mindenféle jó italokat,

a mire nagy gondot fordítok.

Egész nap zene.

NÉMETH ANDRÁS,

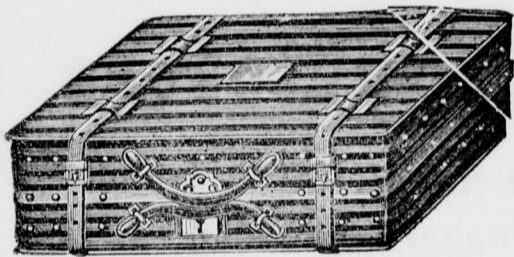
vendéglős.

Május 1!

Május 1!

Mindenféle

utazási cikkek,

Illatszerek szappanok, szárvizek és fog-
porok, köröm-, fog-, haj- és ruhakékék

legjobb minőségben

jutányos árak mellett

kaphatók:

Szent-Királyi Tivadar

műipar áruk üzletében.

Kiadó üzlethelyiség

a piacz-utcán.

A Tóth Gyula házban
egy a piaczoldalára
első üzlethelyiség rö-
gön kiadó.

Értekezni lehet Tóth
Gyula vaskereskedé-
sében.

Kardos Lászlónál

beszerezhetők

a biztos színű

ruhazefirek.

Dus választék áll a t. kö-
zönség rendelkezésére, az
olesó fajoktól a legfinomab-
big kivánságra készséggel
küldetik minta gyűjtemény.

Egy könyvelő,

ki a német és magyar nyel-
vet birja, kellő bizonyítvány
mellett elfogadtatik

havi 50 frt fizetés mellett.

A pályázók május hó 10-én
bizonyítványukat LIPTAI
MIKLÓS urhoz nyújtják be.

Első szappan gyár.

Ruha szövetek és diszítések,

PIQUE, SATIN, TOILE

és egyéb mosó kelemék.

NAPERNYŐK,

NŐI és GYERMEK KÖTÉNYEK

nagy választékban

Gyenes Lajos

női divatüzletében.

MEGHIVÓ.

A debreczen-hajdu-nánási vasut részvény-társaság

1895. évi május hó 22-én d. e. 10 órakor

DEBRECZENBEN, A VÁROSHÁZA NAGYTERMÉBEN

RENDES KÖZGYÜLÉST

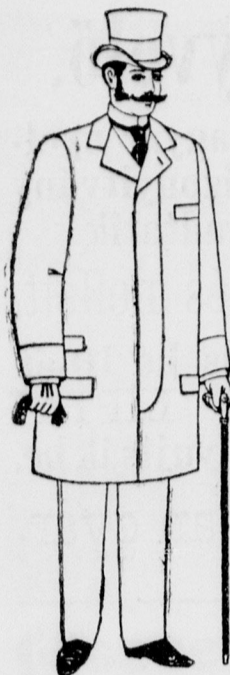
tart, melyre a részvényesek az alapszabályok 15. és 18. §§-ra való figyel-
meztetés és annak felemlítése mellett, hogy a részvények Debreczenben, a
Közgazdasági banknál, Budapesten pedig Haas és Deutsch cégénél (Gyár-
uteza 3. sz.) letethetők, ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Az 1894. évi zárszámadás előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség feletti intézkedés és a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok értelmében a megüresedett igazgatósági helyek betöltése.
4. Felügyelő bizottsági tagok választása.
5. Jelenléti jegyek értékének megállapítása.
6. Indítványok.

Debreczen, 1895. április 20-án.

Az igazgatóság.

Valódi kék és fekete angol Cheviot öltönyök 16 és 20 forint dívat és Loden öltönyök füzöld és barna 17 forintért kaphatók

Neumann M.

Budapest-bécsi üzegnél Debreczen, főter, a m. kir. postával szemben. Vidéki megrendelések utánvét mellett eszközöltetnek. Meg nem felelő áruk szívesen kicseréltetnek.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a helybeli és vidéki fűszerkereskedő urakat, valamint a magánfogyasztókat, miszerint a nagyváradai Berger Dániel több világkiállításon kitüntetett **élesztő gyártmányából**, egyedüli és állandó raktárt bírok és t. vevőimnek **mindennap friss élesztővel** szolgálhatok, megjegyezve, hogy ismét eladókat 20% árengedményben részesítem.

Kérem szíves megrendelésüket

KOHN LAJOS,

Nagy-Hatvan-utca 1099. szám
Mayer Ferenczféle ház.

200.

Az

„**ISTVÁN**“ gőzmalom társulat örleményének

ÁRJEGYZÉKE

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű	14.40
B. Szinte „ aprószemű	14.—
0. Királyliszt	13.60
1. Lángliszt kivonat	13.20
2. 1-ső rendű zsemlyeliszt	12.60
3. Zsemlye liszt	12.—
4. 1-ső rendű kenyér liszt	11.60
5. Közép kenyér liszt	11.20
6. Kenyér liszt	10.60
7. Barna kenyér liszt	9.60
8. Takarmányliszt	7.60
11. Finom korpa zsákkal	5.—
11. „ „ zsák nélkül	4.80
12. Durva korpa zsákkal	4.80
12. „ „ zsáknélkül	4.60
Csirke buza zsák nélkül	4.40
A zsákok súlytartalma tejsúlyt tisztasulynak véve.	
A. B. 0—6 számig	85 kiló.
7. és 8. szám	70 „
11. 12.	50 „

Debreczen, 1895. Április 24.

Szatmár-Nagybányai vasut részvénytársaság.

Meghívó

A szatmár-nagybányai vasut részvénytársaság részvényeseinek

XII. rendes közgyűlésére,

mely f. évi május hó 19-én délelőtt 9 órakor a magyar ipar és kereskedelmi bank üléstermében (Budapest, V. Nádor-utca 4.) fog megtartatni.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az 1894. évi mérleg és zárszámadás betérjesztése.
3. A nyereség hováfordítása iránti határozathozatal.
4. Határozathozatal az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak adandó felmentés tárgyában.
5. Határozathozatal a tartalékalap egy zészének felhasználása iránt.
6. Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok és a póttagok választása, valamint az igazgatósági tagok jelenlétjegyei értékének megállapítása.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottjaik által résztvenni kívánnak, részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt f. é. május hó 11-ig a magyar ipar és kereskedelmi bank főpénztáránál (Budapest, V. Nádor-utca 4.) vagy a „Nationalbank für Deutschland“ főpénztáránál (Berlin N. Voss-Strasse 34. a.) letenni tartoznak, a hol a letett részvényekről elismervények adatnak ki.

A részvények a közgyűlés után az elismervények visszaadása ellenében visszaszolgáltatnak. (Minden két-két részvény egy-egy szavazatra jogosít. — Száz szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.)

Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése f. é. május hó 10-től kezdve az igazgatóság irodájában Budapesten, VI. Dávid-utca 8. sz. a. naponta délután 3—6 óráig közszemlére lesznek kitéve és nyomtatott példányokban minden részvényes rendelkezésére fognak állani. Budapest, 1895. április havában.

Az igazgatóság.